

Beslutningsforslag nr. **B 22**

Folketinget 2014-15

Fremsat den 7. november 2014 af Liselott Blixt (DF), Karina Adsbøl (DF), Anita Christensen (DF),
Jens Henrik Thulesen Dahl (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF) og Peter Skaarup (DF)

Forslag til folketingsbeslutning om ledsagelse af demente og svage ældre

Folketinget opfordrer regeringen til at udarbejde et klart lovgrundlag, der sikrer, at demente og svage ældre altid ledsages i forbindelse med besøg hos læge eller på sygehus.

Bemærkninger til forslaget

Ifølge bekendtgørelse om befordring og befordringsgodtgørelse efter sundhedsloven ydes der godtgørelse for befordring af visse patienter til og fra læge, speciallæge og sygehus.

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse har i brev af 19. august 2013 til Ældre Sagen oplyst, at reglerne for befordringsgodtgørelse ikke blot omfatter kørsel, men også ledsagelse. Det fremgår bl.a. af brevet, at »Således er kommunerne forpligtet til at yde godtgørelse for en forsvarlig og rimelig befordring af patienten. Derfor må det efter ministeriets opfattelse lægges til grund, at det påhviler kommunerne at stille en ledsager til rådighed/yde godtgørelse for udgiften hertil, hvis en efterlevelse af kravet om forsvarlighed forudsætter ledsagelse af patienten, og den pågældende patient ikke selv har den nødvendige ledsager«.

Der står imidlertid ikke noget i bekendtgørelsen eller de relevante paragraffer i sundhedsloven om ledsagelse, og praksis viser, at mange kommuner tolker reglerne til kun at omfatte selve kørslen. Således modtager bl.a. Ældre Sagen jævnligt henvendelser fra pårørende til demente og andre svage ældre, som af plejecentre og hjemmeplejer er sendt til læger og på sygehuse uden ledsagelse.

Forslagsstillerne finder, at det er helt urimeligt at sætte de pårørende og ikke mindst de demente og svage ældre i den situation.

Sundhedsloven sikrer, at patienter, der varigt mangler evnen til at give informeret samtykke, alligevel kan få behandling. Det er imidlertid en forudsætning for anvendelsen af disse regler, at sundhedspersonalet kan identificere patienten, men hvis en dement eller en svag ældre borger møder op i sundhedsvæsenet uden ledsager, er dette ikke altid muligt, og det kan medføre, at den pågældende patient ikke bliver behandlet, men må sendes hjem med uforrettet sag. Og selv i de tilfælde, hvor patienten kan identificeres, er der risiko for, at det ikke er muligt at få klarlagt sygdomsbilledet, hvis patienten møder uledsaget op. Konsekvensen for samfundet er spild af dyre hospitalsressourcer. For den enkelte demente eller svage ældre kan det medføre stor angst og usikkerhed at blive sendt rundt i sundhedsvæsenet uden ledsager.

I et helt konkret tilfælde blev en ældre hjerneskadet patient med talebesvær sendt alene af sted til akutmodtagelsen på et hospital, hvor man ikke vidste, hvad vedkommendes problem var. Patienten blev derfor sendt retur med en transport, der prøvede at aflevere vedkommende på en forkert adresse.

Heller ikke servicelovens regler er dækkende i forhold til ledsagelse af demente og svage ældre, der skal til læge eller på sygehus, da serviceloven kun giver mulighed for ledsagelse, hvis man er under 67 år og stærkt fysisk eller psykisk svækket.

I mange tilfælde både kan og vil de pårørende ledsage demente og svage ældre i forbindelse med læge- og sygehusbesøg, men der vil også være mange tilfælde, hvor det ikke er muligt for de pårørende at være ledsagere, og hvor det ikke er rimeligt, at man som pårørende bliver taget som »gidsel« og risikerer, at den demente eller svage ældre bliver sendt af sted uden ledsager, hvis man ikke selv møder op.

Chefkonsulent i Ældre Sagen Margrethe Kähler finder også mange kommuners praksis på området helt urimeligt og udtaler: »Det er hamrende urimeligt overfor demente, som der kommer flere og flere af, fordi flere lever længere. Kravet om en ledsager skal skrives ind i sundhedsloven og serviceloven, så vi kan få styr på det her [...]«.

(Kilde: http://www.avisen.dk/minister-under-pres-for-at-hjaelpe-dementer_260423.aspx).

Af det optrykte svar på § 20-spørgsmål S 1048 (2013-14) fremgår følgende »Men hvis den demente ikke har nogen pårørende, eller hvis de pårørende ikke har mulighed for at træde til, må der findes en anden løsning. Det er kommunens ansvar, at der er en, som kan forklare den dementes behov på sygehuset, og som kan tage imod lægens besked.«

Gennemførelse af indeværende forslag har således ingen økonomiske konsekvenser for staten.

Forslagsstillerne mener derfor, at det er på høje tid, at regeringen får udarbejdet et klart og tydeligt lovgrundlag som sikrer, at demente og svage ældre altid ledsages til lægen eller på sygehuset.

Skriftlig fremsættelse

Liselott Blixt (DF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om ledsagelse af demente og svage ældre.

(Beslutningsforslag nr. B 22)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Kopi af svar på S 20-spørgsmål fra 5. marts 2014

Under henvisning til Folketingets brev af 25. februar 2014 følger hermed ministeren for børn, ligestilling, integration og sociale forholdes svar på spørgsmål nr. S 1048, stillet af Liselott Blixt (DF).

Spørgsmål nr. S 1048:

Hvilken kommentar har ministeren til Avisen.dk's artikel »Afmagt! Demente ældre sendes alene til lægen« af 25. februar 2014, og hvad agter ministeren at gøre for at ændre forholdene for de demente?

Svar:

Jeg vil gerne slå fast, at det aldrig må være sådan, at en dement borger ikke får den rigtige hjælp, fordi han eller hun ikke kan udtrykke sig, eller fordi der ikke er en pårørende, der kan forklare, hvad den dementes behov er.

Det er vores fælles ansvar, at alle ældre får den hjælp, de har brug for, og som velfærdssamfund har vi et særligt ansvar for de allersvageste ældre.

Det omfatter selvfølgelig beboere på plejehjem. Og det gælder selvsagt også, når beboerne skal til lægen eller på sygehuset. Hvis en dement beboer skal til lægen eller på sygehuset, må kommunen sørge for, at beboeren får mulighed for at modtage den nødvendige lægebehandling.

Det kan være en rigtig god ide at bede en pårørende om at ledsage den demente beboer. Tit vil den demente føle sig mest tryk ved at blive ledsaget af et familiemedlem, og ofte vil familiemedlemmerne gerne med. Men hvis den demente ikke har nogen pårørende, eller hvis de pårørende ikke har mulighed for at træde til, må der findes en anden løsning. Det er kommunens ansvar, at der er en, som kan forklare den dementes behov på sygehuset, og som kan tage imod lægens beskeder.

Regeringen er målrettet i gang med at højne kvaliteten på ældreområdet. Sammen med Venstre og De Konservative afsatte regeringen i efteråret 1 mia. ekstra kr. til ældreområdet. Allerede nu kan vi se, at kommunerne har særligt fokus på at højne kvaliteten i plejen for de allersvageste ældre.

Kommunerne vil bruge mere end en tredjedel af de penge, som de har søgt om, på de allersvageste ældre, heriblandt demente på plejehjem.